

IMPACTUL CALAMITĂȚILOR NATURALE ASUPRA POPULAȚIEI RURALE A JUDEȚULUI ARGEȘ

IONEL CLAUDIU DUMITRESCU*

Autoritățile locale s-au confruntat în anii 1945-1947 cu urmările dezastruoase ale războiului mondial. Jaful sovietic sistematic în contul despăgubirilor și efectele secetei prelungite au dus la apariția fenomenului de foamete, însoțit, ca întotdeauna în cursul istoriei, de răspândirea diferitelor epidemii. Situația precară a medicilor din mediul rural nu încuraja activitatea de combatere a microbilor deosebit de agresivi în condițiile unei mizerii generalizate. Inspecțiile ordonate de prefecți au dovedit și existența unei delăsări generale, primării fiind ocupați să-și rezolve propriile afaceri. Mulți se ascundeau și după lozinca clasică a lipsei de fonduri.

Anul 1947 reprezintă perioada de timp în care foametea și bolile au secerat din plin o populație supusă celei mai severe ocupații militaro-ideologice. Chiar dacă județele Argeș și Muscel n-au fost considerate a fi calamitate, situația alimentară și sanitară a fost dezastruoasă și au supraviețuit încercărilor doar cei care au avut zile.

Prim-preotul Nicolae Minea a desfășurat începând din luna mai a anului 1947 o intensă activitate de control a primăriilor din plasa Pitești pentru a impulsiona activitatea primarilor. Aproape în toate comunele s-a constatat o lipsă de grâu și porumb. Se cerea distribuirea de cote din alte județe¹ sau confiscarea de la cei care mai aveau câte ceva². Nici animalele nu aveau ce să pască în iunie 1947 din cauza persistenței secetei în Albota și Moșoaia³. Nici în alte comune nu erau condiții favorabile păstoritului.

Curățenia lăsa de dorit mai peste tot⁴. Astfel, în Bradu de Sus (17 iulie 1947) se observa că localul primăriei a fost îngrijit, dar closetul și școala nu au fost întreținute. Cimitirul de animale era îngrădit conform normelor în vigoare, dar sătenii preferau să nu îl folosească⁵. În Geamăna se constata o și mai mare lipsă de interes a primarului. Primăria și biserica urmau să fie îngrijite, iar șanțurile și drumurile să fie reparate utilizându-se prestația⁶. La Dobrogea situația era inversată. Există curățenie doar în interiorul localului primăriei, dar exteriorul arăta jalnic (detestabil, după cum

* Colegiul Național „Alexandru Odobescu”, Pitești.

¹ Arhivele Naționale, Direcția județeană Argeș, fond Prefectura Județului Argeș, dos 32/1947, f. 24.

² *Ibidem*, f. 28.

³ *Ibidem*, ff. 18; 24 și 34.

⁴ *Ibidem*, f. 37.

⁵ *Ibidem*, f. 39.

⁶ *Ibidem*, f. 42.

afirma prim-preotul). Un acoperiș din șindrilă păraginit, peretele din dos decojit și un geam spart, dădeau „impresie de ruină”. Școala nu era văruiată, iar cimitirul de animale nu exista⁷. La Smeura (28 iulie) școala era îngrijită, dar nu avea lemne pentru iarnă. Closetul era rudimentar și se recomanda construirea unuia care să servească drept model pentru toți locuitorii din comună⁸.

Inspecțiile din septembrie au vizat în special aprovizionarea cu apă și lemne a școlilor. Astfel, școala din Geamăna era îngrijită și văruiată, iar recensământul copiilor dădeau un total de 360 dintre care 192 erau băieți și 177 fete⁹. La Valea Ursului (21 septembrie) nu exista nici un tabel al elevilor, iar învățătorul nu se prezentase la post¹⁰. Mai gravă era situația la Budeasa. Cursurile nu începuseră nici în a doua zi de școală (30 septembrie), nu erau lemne pentru anotimpul rece și nici putina obligatorie pentru apă¹¹. Nici în comuna Bradu de Jos nu era o situație prea bună. Frecvența la ore era „mediocră” și până la 10 noiembrie nu s-au adus lemne de foc¹². Grijă specifică pentru copii nu era decât o lozincă rostită pe la bilanșurile de sfârșit de an. Prim-preotul a fost mulțumit de școala din Slătioare unde orele au început la 29 septembrie și săliile de curs erau curate¹³.

Lipsa alimentelor de bază (grâu și porumb) a provocat o slăbire a organismelor¹⁴ și, în combinație cu mizeria, a dus la extinderea bolilor și creșterea mortalității. Practic, românii au ajuns într-o situație asemănătoare cu a deținuților din lagărele de exterminare germane, cunoscuți sub numele de „musulmani”. Starea de sănătate precară în mediul rural și în mult lăudata perioadă interbelică¹⁵, s-a înrăutățit pentru că medicii aveau în grijă mai multe comune și condițiile economice nu favorizau deplasările dese¹⁶. Nici diagnosticul deceselor nu putea fi stabilit cu exactitate deoarece asistentul medical nu avea o pregătire de specialitate.

Mortalitatea în plasa Pitești a fost deosebit de ridicată. Astfel, în comuna Lunca Corbului până la 14 iunie se înregistraseră 15 morți (șase cu vârsta peste 60 de ani) pentru doar 13 nașteri¹⁷. Situația era și mai gravă la Smeura unde erau 13 decese și nouă născuți la 13 iunie¹⁸. Scăderea demografică a continuat și în luna următoare. O

⁷ *Ibidem*, f. 44. Comuna avea totuși obor de vite, dar notarul nu a consemnat vitele închise și nici nu avea un registru pentru înregistrarea vânzărilor.

⁸ *Ibidem*, f. 54. Cimitirul uman era plin de buruieni.

⁹ *Ibidem*, f. 104.

¹⁰ *Ibidem*, f. 90.

¹¹ *Ibidem*, f. 98. Populația școlară era de 161 copii.

¹² *Ibidem*, f. 127.

¹³ *Ibidem*, f. 130.

¹⁴ Producția de cereale din 1946 nu asigura decât o rație zilnică de 0,438 gr. Dacă se ține cont de livrările către Uniunea Sovietică, partea pentru înșămânțări și pentru furajarea animalelor, rația devine una de înfometare. Calculele au fost efectuate după datele statistice din lucrarea lui Victor Axenciuc, *Evoluția economică a României. Cercetări statistico-istorice 1859-1947*, vol. II, Editura Academiei Române București, 1996, p. 21 și 517.

¹⁵ Dumitru Șandru, *Populația rurală a României între cele două războaie mondiale*, Editura Academiei, Iași, 1980, p. 201-210.

¹⁶ Ionel Claudiu Dumitrescu, *Musculul sub teroarea bolilor*, în „Muntenia expres”, nr. 7, p. 17.

¹⁷ A. N. D. J. Ag, fond P. J. Ag., dos 32/1947 10. v. Mortalitatea era îngrijorătoare și la Bărbătești (17 decese pentru 19 născuți). Victimele proveneau din rândurile copiilor sub un an (cinci cazuri, 29,4%) și a persoanelor active (cinci cazuri); *Ibidem*, f. 124 v.

¹⁸ *Ibidem*, f. 28.

nouă inspecție (28 iulie) constata existența a 17 decese pentru numai 10 nașteri. Mai grav era faptul că 10 dintre cei dispăruți aveau vârsta sub un an (35,2%), iar patru între 1 și 45 de ani, adică din rândurile populației active¹⁹. Și la Hînești rata deceselor era ridicată. În iunie se înregistra un echilibru la 10 între cei doi factori demografici, iar pentru oameni muriseră de bătrânețe²⁰. Prim-pretorul Nicolae Minei constata în octombrie 1947 o depășire a crizei prin creșterea natalității, chiar dacă starea de curățenie a locuințelor lăsa de dorit și comitetul de sănătate nu desfășura nici o activitate. Mortalitatea era mare însă (21 de decese la 28 de nașteri). Efectele sărăciei, neclei și foametei se manifestau prin patru cazuri de tuberculoză și trei de debilitate (33,3%)²¹. Dezastruoasă era situația și în comuna Bradu de Sus. Inspectorul Nicolae Minei constata la 17 septembrie 1947 că au trecut în neființă 26 de persoane, iar mortalitatea infantilă a ajuns la 32%. Medicul șef al județului Argeș pune această situație pe seama lipsei de asistență sanitară. Au început să se manifeste și epizootiile la porci și păsări. S-a dat voie să se recolteze porumbul încă necopt din cauza lipsei de alimente²².

În alte așezări, natalitatea depășea mortalitatea. Se manifesta din plin concepția țăranului român de a avea suficiente brațe pentru lucrarea pământului cu unelte rudimentare moștenite de la strămoși. Exista și o grijă deosebită pentru perpetuarea familiei în condițiile mortalității ridicate. Nu supraviețuiau decât organismele puternice, aducă copiii cu snagă. Prim-pretorul Nicolae Minei analiza la 21 septembrie situația locuitorilor din comuna Valea Ursului și constata că există o „situație alarmantă”. Bolile sociale bântuiau cu furie. Se înregistrau 12 cazuri de tuberculoză, 41 de cazuri de pelagră, 29 de sifilis și 16 de gușă. Se poate constata că alimentația pe bază de porumb insuficient copt și mucegăit a stat la baza declanșării unei adevărate epidemii de pelagră. Spirocheta sifilisului a fost favorizată de menținerea obiceiului țăranului român de a ține mai multe ibovnice. Natalitatea ajungea la 41 de nou-născuți în timp ce mortalitatea ajungea la 22 de decese. Mortalitatea infantilă se menținea și aici la valori ridicate (36,3%), iar cauza principală era debilitatea provocată de foamete (75%). Și celelalte două vieți au fost secerate tot de mizerie (dizenterie și dublă pneumonie)²³.

¹⁹ *Ibidem*, f. 53.

²⁰ *Ibidem*, f. 34 v.

²¹ *Ibidem*, f. 117 v. Doar șase decese au fost înaintate vârstei înaintate (28,5%). Lipsa mijloacelor de transport și mai ales a unui cadru sanitar capabil să pună în timp util un diagnostic au favorizat două decese din cauza peritonitei. Mai grav era faptul că au pierit din nou-născuți (9,5%), trei sub 21 de ani (14,2%) și opt cu vârste între 21 și 50 de ani (38%). Fiecare om în activitate era important într-o perioadă în care mulți bărbați erau mobilizați sau erau încă în prizonieratul sovietic.

²² Cu toate nenorocirile abătute asupra așezării, locuitorii au reușit să realizeze 3.350 de metri de șanțuri (69,7%) și aducerea a 380 m³ de pietriș din cei 540 m³ programați (70,5%). Procesul încălzirii se ridica la 50% adică 93283051 lei; *Ibidem*, f. 86 și 86 v.; Comuna învecinată Geamăna nu era afectată la 18 septembrie de epizootii, dar mortalitatea infantilă ajungea la 50%. Acțiunea organelor militare sanitare era practic inexistentă; *Ibidem*, f. 104 v. Încălzirile la buget se reduceau la 42%.

²³ Doar cinci decese se datorau vârstei înaintate și unul unei congestii cerebrale. Restul a fost provocat de boli posibil de tratat sau de evitat (debilitate, bronhopneumonie, bronșită, dizenterie, nefrită, apendicită); *Ibidem*, f. 91 v.

Comuna Prundu a fost puternic afectată de bombardamentele aeriene din 1944²⁴ și de seceta din 1946. Calamitatea naturală a provocat o reducere drastică a producției de cereale. Un deficit de 47,9 tone de cereale exista încă din ianuarie 1947, fără să se țină cont de pagubele produse de rozătoare, de hrana păsărilor și animalelor de curte, precum și de cantitățile necesare însămânțărilor²⁵. Cei 1183 de locuitori au fost supuși unui proces de înfometare în speranța guvernanților că vor asigura aprovizionarea moldovenilor. Foametea făcea ravagii, iar copiii nou-născuți nu aveau vitalitate. S-au înregistrat 10 decese ale unor copii cu vârsta sub un an, iar diagnosticul trecut în certificate a fost de debilitate. Inspectorul consemna sec că nu s-a luat nici o măsură pentru diminuarea mortalității infantile. Autoritățile locale au adoptat obișnuita tactică de așteptarea în speranța apropierii sezonului cu vegetale (urzici, știr, ștevie) și a unei recolte mai bune. Nici nu se puteau face prea multe în condițiile lipsurilor din țară. Moașa Ecaterina Chinie n-a asistat nici o naștere de la începutul anului, iar agenții sanitari Udriște și Vasilescu n-au luat nici o măsură pentru a împiedica extinderea febrei recurente, boală ce se manifestase în cazul a doi locuitori. Natalitatea depășea totuși mortalitatea, (30 la 27), dar trei cazuri de tuberculoză, zece de debilitate, unul de bronhopneumonie și două de bronșită, puteau fi evitate. Mizeria și sărăcia erau responsabile în proporție de 48% de decesele locuitorilor. Dacă se raportează la totalul de 1183 de locuitori din ianuarie, comuna a pierdut 2,28% și creșterea demografică a fost doar de 1%. Slăbiciunea oamenilor și a animalelor de muncă au dus la neînsămânțarea celor 65 de hectare cu grâu și două cu orz. Primăria din Prundu se manifesta însă foarte bine pe plan fiscal, procentul încasărilor fiind de 103%²⁶.

Comuna Budeasa nu se remarcă prin încasări (rezultate „foarte slabe”), iar cimitirul uman era neîngrijit. Totuși, se înregistra o creștere demografică semnificativă, cele 28 de nașteri compensând pe cei 11 trecuți la cele veșnice. Mortalitatea infantilă era ridicată (27%), iar debilitatea congenitală și tuberculoza dețineau același procent. Peritonita era vinovată de două decese, sătenii fiind victime ale deficiențelor din serviciul sanitar și, mai ales, din cauza drumurilor prost întreținute și a lipsei de mijloace de transport²⁷.

Comuna Cocu avea o situație mai bună. Natalitatea compensa din plin pierderile (58 de nașteri la 28 de morți). Lipsa medicamentelor și a tratamentului medical au menținut o rată înaltă a mortalității infantile (11 cazuri, 39,2%). Foametea putea fi acuzată direct de cele 6 cazuri de debilitate (21,4%) și de două de ulcer (7%)²⁸. La Slătioare era o mortalitate redusă la jumătate, dar erau 40 de nou-născuți. Epuizarea fizică nu a permis decât întreținerea a 5 ha de izlaz din cele 88 existente și nici nu s-au însămânțat cele 3 ha cu grâu²⁹.

Totuși, în ciuda condițiilor grele de viață, în plasa Pitești s-a înregistrat un spor demografic printr-o natalitate ridicată. Regimul alimentar maidic al mamelor și lipsa

²⁴ Doar în raidul din 4 iulie 1944 au pierit 25 de oameni și 66 de case au fost distruse sau avariate, Narcis Ionuț Gherghina, *Istoria bombardamentelor americane asupra fostelor județe Argeș și Muscel 1943-1944*, Ed. Carminis, Pitești, 2002, f. 102.

²⁵ A. N. D. J Ag, fond P. J. Ag., dos 92/1947, f 411 și 412.

²⁶ *Ibidem*, dos 32/1947 f. 95-96.

²⁷ *Ibidem*, dos 32/1947 f. 100.

²⁸ *Ibidem*, f. 120 v.

²⁹ *Ibidem*, f. 130 v, 131.

laptelui (bovinele au fost luate în contul despăgubirilor de război sau au scăzut drastic producția din cauza lipsei furajelor) au provocat o creștere a mortalității infantile și o înmulțire a cazurilor de rahitism și debilitate. Viața în libertate nu se mai deosebea prin nimic de cea din închisori. Astfel, directorul D. Băzalan, constata la 2 februarie 1947 că „deținuții minori de la Penitenciarul Pitești sunt complet debilitați din cauza subalimentării”. Se cereau 5000 de kg de porumb din județele excedentare pentru supraviețuirea până la noua recoltă.

Zona de nord a județului Argeș are un relief muntos și împădurit, ceea ce nu permite cultivarea cerealelor. Soiurile de plante specifice perioadei istorice analizate aveau un ciclu de vegetație mare și înghețurile timpurii nu erau favorabile agriculturii. Populația era dependentă de transporturile de cereale din sudul județului Argeș sau din județele învecinate. Se practica un troc tradițional, produsele oferite fiind în special fructele, puica și lemnul. Cei care lucrau în exploatarea forestieră erau aprovizionați de patroni. Și regiunea vestică avea un relief accidentat și acoperit de păduri, terenurile favorabile agriculturii fiind situate de-a lungul râurilor³⁰. Uneori, în timpul furtunilor de vară, torenții furioși acopereau pământul fertil cu cantități mari de măr și rocă. Căldurile excesive din 1946 au diminuat producția de prune și în plus borhotul s-a acrit, ceea ce a dus la o dramatică scădere a valorii puicii pe piață. Autoritățile, din motive fiscale, au închis cazanele în luna septembrie³¹. Se dorea și folosirea oamenilor la muncile agricole specifice sezonului.

Autoritățile locale nu s-au preocupat în mod deosebit de aprovizionarea zonelor izolate. Astfel, în ianuarie 1947, populația comunei Tigveni se afla într-o situație jalnică și nu s-a efectuat nici o distribuție oficială. Se cereau două vagoane cu cereale³². Comuna Boișoara a primit doar 9.000 kg de grâu pentru perioada 1 decembrie 1946 – 15 februarie 1947, ceea ce însemna foarte puțin raportat la populația așezării. Erau 3.420 de suflete și deci rația zilnică ar fi fost de doar 34,1 grame. Fenomenul de inflație a apărut și dublul de grâu a ajuns la 250.000 de lei. Învățătorii și funcționarii aveau un salariu care nu depășea suma de 250.000 de lei lunar și, în plus, nu se puteau deplasa în Ardeal pentru aprovizionare. „Suntem amenințați a nu mai putea trăi”, constata autorul memoriului³³. În comuna Săpunari, erau 130 de familii cu o situație alimentară „rea”. Erau familii formate din 7,8 sau chiar 9 persoane³⁴. Spitalul din Dedulești trimitea acasă toți bolnavii ameliorați, iar situația personalului sanitar era disperată sub raportul hranei³⁵. „În toată plasa Jibelea populația este complet lipsită de cereale și suferă grav de grâu și porumb”³⁶. În comuna Aref sufereau de foame 1.700 de persoane³⁷, iar la Runcu peste 80% din populație se găsea în aceeași situație. Se cereau 10.000 kg de porumb pentru ameliorarea situației, dar autoritățile au decis: „La

³⁰ A. N. D. J. Ag., fond P. J. Ag., dos. 93/1947, f. 122.

³¹ *Ibidem*, dos. 19/1946, f. 46.

³² *Ibidem*, dos. 93/1947, f. 177.

³³ *Ibidem*, f. 186. Serviciul Economic confirma trimiterea a doar 8620 kg de grâu, ceea ce duce rația la incredibila cantitate de 32,7 gr, adică 13% din rația minimă stabilită de autoritățile din București.

³⁴ *Ibidem*, f. 192, 193, 194.

³⁵ *Ibidem*, f. 212.

³⁶ *Ibidem*, dos. 94/1947, f. 22.

³⁷ *Ibidem*, f. 32.

acte³⁸ și s-a așternut colbul uitării. Comuna Boișoara n-a mai primit nimic până la 15 martie și intervenția organizației P. S. D. a rămas fără rezultat³⁹.

Cum județul Argeș nu a fost inclus în categoria celor calamitate, autoritățile locale au efectuat colecte pentru ajutorarea înfometaiilor. Astfel, în zilele de 21 și 22 decembrie 1946, din plasa Jiblea s-au strâns următoarele produse: 356 kg porumb, 179 kg grâu, 19 kg cartofi, 28 kg fasole, 17 kg ceapă, 1.060 kg de nuci, 148 kg prune uscate și 4,950 kg carne afumată. Se adăuga și suma de 6.636.700 lei⁴⁰.

Consecințele asupra stării de sănătate s-au resimțit din plin. Inspectorul I. Botoșineanu găsea în comuna Britieni (5 august 1957) doar 11 nou-născuți, dar decedaseră deja 19 persoane⁴¹. La Brădetu, Gheorghe Zugravul, prim-pretorul plășii Curtea de Argeș constata 9 decese și 7 nașteri⁴². Datele despre mișcarea populației în Șuici sunt mai detaliate. Chiar dacă natalitatea era ridicată, 37, mortalitatea infantilă avea o valoare îngrijorătoare (62,9%), totul fiind pus pe seama stării sanitare foarte proastă a populației⁴³. În așezarea Dăngești, desprinsă de comuna Berislăvești la 19 aprilie 1947, se înregistraseră 5 decese în numai 37 de zile. Doar 3 copii veniseră într-o lume în care oamenii „sunt sărmani lipsiți completamente de cereale”⁴⁴. La Sălătrucel situația era și mai disperată, oamenii începând să dea vite și chiar pământ pentru grâu și porumb. Mortalitatea depășea natalitatea (23 de cazuri la 19)⁴⁵.

Comuna Berislăvești se prezenta în martie 1947 cu drumurile prost întreținute, dar cu biserica și cimitirul bine întreținute. Prezența la școală lăsa mult de dorit din cauză că „elevii nu au cu ce se îmbrăca”. „Am găsit în clasă copii care îmi spuneau că nu au ce mânca”, consemna în raport inspectorul Ion N. Georgescu-Zinca⁴⁶. Apar drept firești cele 25 de decese înregistrate până-n mai⁴⁷. Mortalitatea s-a menținut ridicată și în lunile de vară, astfel încât la 30 august erau deja 36 de persoane decedate pentru 54 de nașcuți⁴⁸.

Evoluția demografică a comunei Goranu urma aceeași regulă simplă, existență în întreaga Europă: mortalitate ridicată în lunile reci de la începutul anului și care se compensa treptat prin natalitatea din lunile de vară. Dacă în 3 mai erau consemnate 11 decese pentru 18 nașteri⁴⁹, în octombrie, după o ameliorare a alimentației, se ajungea la un raport de 44 de nașteri pentru 21 de decese⁵⁰. Și la Sălătrucel se consemna o creștere a nivelului de trai, mortalitatea era depășită ușor (43 la 45 de nașteri). Localnicii nu aveau însă sămânță pentru cultivarea ogoarelor și erau amenințați din nou de foamete.

³⁸ *Ibidem*, f. 44.

³⁹ *Ibidem*, f. 51.

⁴⁰ *Ibidem*, dos. 1/1947, f. 5.

⁴¹ *Ibidem*, dos. 26/1947, f. 32.

⁴² *Ibidem*, f. 36.

⁴³ *Ibidem*, f. 13, 14.

⁴⁴ *Ibidem*, f. dos. 33/1947, f. 30.

⁴⁵ *Ibidem*, f. 33.

⁴⁶ *Ibidem*, f. 42.

⁴⁷ *Ibidem*, f. 48. Se înregistrează totuși 40 de nașteri.

⁴⁸ *Ibidem*, f. 125.

⁴⁹ *Ibidem*, f. 38.

⁵⁰ *Ibidem*, f. 134. Producția de grâu a fost diminuată în urma unei invazii de șoareci de câmp. Inspecțiile dese în comuna Budești permit urmărirea evoluției demografice pe parcursul a zece luni din 1947; *Ibidem*, f. 86, 2 iulie: 40 nașteri, 35 decese; 30 iulie: 50 nașteri, 41 decese; 64 nașteri, 46 decese; *Ibidem*, f. 69, 75 v și 115;

Oraul produs în sat a fost consumat până la recoltarea porumbului și se făcea apel la atenții bogați să aducă sămânță din regiunile excedentare⁵¹. Era o dovadă de neputință a regimului comunist de a gestiona o gravă criză alimentară.

Inspectorul administrativ I. Em. Florescu constata și în orașul Curtea de Argeș o scădere a calității vieții. Cele mai frecvente cauze de deces erau tuberculoza, bolile de inimă, malformațiile congenitale și bolile copilăriei. Se înregistrau la 24 mai 1947 71 de decese pentru 77 de nașteri, adică aproape un deces la fiecare două zile⁵². Nici în plasă situația nu era mai bună, excedentul fiind datorat natalității ridicate. Mortalitatea infantilă se ridica la valori îngrijorătoare (17,2% în 1945 și 14,4% în 1946)⁵³.

Se poate observa că în ciuda dificultăților de ordin economic și sanitar, se manifesta totuși un ușor spor demografic, mai scăzut în raport cu anii celui de-al doilea război mondial. Subțirimea generațiilor din anii 1945, 1946, 1947 și determinată de mortalitatea infantilă ridicată a obligat regimul Ceaușescu să ia în 1966 măsuri pentru accelerarea creșterii demografice, ceea ce s-a resimțit deja în 1967 prin dublarea numărului de nou-născuți.

THE IMPACT OF THE NATURAL CALAMITIES OVER THE RURAL POPULATION OF ARGEȘ COUNTY

The local authorities were confronted with the disastrous followings of the Second World War. The systematic Soviet plunder on indemnification's account and the effect of the prolonged drought led to starvation, accompanied, as it always happens along the history, by the spreading of various epidemics. The precarious situation of the medicine men from the countryside made more difficult the fight against the microbes, which were very aggressive because of the general state of poverty. The inspection commanded by the prefects proved a general neglect, because the mayors were busy with their own affairs. Many of them used the classical slogan that claims the lack of funds. The year 1947 represents the period of time when starvation and diseases ant away a population who already suffered because the ideological and military occupation. Even if the Argeș County and the Muscel County were not in case of emergency the sanitary and the alimentary situations were disastrous and the survivors were but few.

⁵¹ *Ibidem*, f. 146.

⁵² A. N. D. J. Ag., fond P. J. Ag, dos. 26/1947, f. 17.

⁵³ *Ibidem*, f. 11.